SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. Zondag 28 Februarij No. 9.

PARAMARIBO, 27 FEBRUARIJ 1858.

Onze berigten uit het moederland tot den 31 Jan. ll. behelzen geen bijzonder staatkundig nieuws. Wij vernemen daarbij echter eene gewigtige mededeeling betreffende het eiland Java, welke wij onze lezers hier vermelden, zoo als wij dezelve in de *Utrechtsche Courant* aantreffen, t. w.

Men leest in den *Echo Universel*:

»Volgens partikuliere berigten uit Batavia heerscht in dit oogenblik bij het koloniale leger eene hevige spanning. De officieren van minderen rang zijn onaangenaam getroffen geworden door den onlangs bij het militair departement genomen maatregel, krachtens welken de luitenants en kapiteins uit het moederland naar Indiën worden gezonden, waardoor de kansen op bevordering verminderen. De luitenants van een bataillon, zoo men zegt, hebben zich tot hunnen overste begeven om hem hunne grieven voor te houden, daarbij te kennen gevende, dat, werden die niet binnen een bepaalden tijd uit den weg geruimd, zij alle voornemens waren hunne degens te breken. De kommandant van het bataillon heeft getracht hunne drift te matigen, hen tot geduld aangemaand en beloofd hunne reklames daar waar het behoorde bekend te maken.

»Ernstiger feiten schijnen in een garnizoen van een der voornaamste plaatsen van Java te zijn gebeurd. Verscheidene verdienstelijke officieren, afkeerig van de dienst, hadden middel gevonden, om in hun bestaan te voorzien en met het vooruitzigt op welslagen, in den handel en de industrie eene gelukkiger loopbaan te volgen. Zij hadden mitsdien hun eervol ontslag aan het departement van militaire zaken verzocht, waarop men hun onderhands deed weten, dat, drongen zij op hun ontslag aan, zulks hun zou verleend worden; maar dat zij zich tegelijkertijd moesten gereed maken, onmiddellijk het grondgebied der kolonie te verlaten. Voor die bedreiging van uitzetting bevreesd, hebben die officieren zich onderworpen, en zijn in de gelederen van het leger gebleven."

— Z. M. de Koning heeft HD. Minister van Staat en Adjudant-Generaal, Baron Forstner van Dambenoy den last opgedragen, om Z. M. den Keizer van Frankrijk geluk te wenschen met het ontkomen van het verschrikkelijk gevaar, 't welk hem benevens zijne Gemalin, op den 14 Januarij j. l., dreigde.

— H. K. H. Prinses Hendrik der Nederlanden, die ongesteld werd, maar gelukkig niet zoo ernstig als men meldde, bevindt zich thans beter.

— Heeft het Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin behaagd het Armbestuur der *Ned. Isr. Gemeente* te Paramaribo met een geschenk te vereeren, niet minder genoegen geeft het nu te kunnen mededeelen, dat het Hare Koninklijke Hoogheid Mevrouw de Prinses FREDERIK mede behaagd heeft een blijk te geven Harer belangstelling, door mede ten behoeve dier inrigting een cadeau af te staan.

— De jongste berigten uit Japan luiden zeer verblijdend ten aanzien van de betrekkingen tusschen ons Gouvernement en dat van het groote Rijk, 't welk zich zoo lang in strikte afzondering hield.

De diensten, door ons Gouvernement aan dat van Japan bewezen en die door sommige dagbladschrijvers op zoo kleingeestige wijze werden gehekeld, dragen aanvankelijk goede vruchten en zullen hoogstwaarschijnlijk in het vervolg aan onzen handel en nijverheid nog meerdere en betere schenken.

In het volgende jaar zal Java, en ons Rijk bezocht worden door den Directeur der Japanesche Marine, den Heer Nagay Genbonskani.

De keizer van Frankrijk ontving van alle Europesche Mogendheden gelukwenschingen over het behoud van zijn leven en van dat der keizerin en vele daarvan zijn in buitengemeen hartelijke bewoordingen gesteld. Ook Frankrijk zelf, zendt dagelijks bewijzen aan den Monarch, dat het zich verheugt over de mislukking van den aanslag en het is vooral de krijgsmagt, die zich hierin op den voorgrond plaatst!

«Sire — zoo schreef de opperbevelhebber van het leger van Parijs, ook namens onderscheidene generaals — wij zijn verontwaardigd over den aanslag op uw leven, maar als hij was gelukt, zouden wij hebben geroepen: »Keizer Napoleon III is dood — leve Keizer Napoleon IV!» Wij zouden ons om de wieg van den keizerlijken Prins hebben geschaard en aan de Regenten hebben toegeroepen, dat wij den eed, aan den vader gezworen, gestand zouden doen aan den zoon. De Napoleons behooren voortaan over Frankrijk te regeren — dit beloven wij, voor ons en onze kinderen!»

Zelfs de nationale garde heeft hare hulde aan den voet des troons gebragt. «Dank zij den hemel — zeide zij — geen Franschman heeft bij dien aanslag zijne hand tegen U opgeheven om *vader*moord te plegen — alle Franschen zijn tusschen U en de moordenaren gesprongen. De Senaat en het wetgevend Ligchaam hebben, als *waardige tolken* van het *volksgevoel*, gesproken, toen zij protesteerden tegen het herbergen van laaghartige snoodaards, welke elke beschaafde natie behoorde te brandmerken en van haar grondgebied te jagen. Sire! geheel Europa weet, dat gij even onversaagd als grootmoedig zijt! Maar gij moogt uw leven niet blootstellen, want het behoort aan Frankrijk en is voor de rust der wereld onmisbaar. Reken op de onbeperkte verknochtheid der nationale garde en het zal nooit ontbreken aan hare krachtige medewerking tot schraging van die door God gezondene en door het volk beminde Dynastie, waarvan gij de tweede en heldhaftige stichter zijt!»

Van de bebloede plek voor het gebouw der Opera te Parijs, rigtte zich onmiddellijk elks oog naar Albion en meer bepaald naar het eiland Jersey, waar de helsche ontwerpen tegen de rust van Europa worden gesmeed en van verschillende kanten hoort men de ernstige vraag, of het de ware gastvrijheid is, die zich leent om boeswichten, bijkans erger dan verscheurende dieren, te herbergen en zeker is het, dat dienaangaande een zeer ernstig woord tot het Hof van S. James zal worden gerigt. «Wij zijn bereid Sire! om U, wat die vraag betreft, tot het uiterste te ondersteunen!» zeide Graaf de Morny en die verklaring beteekent veel, trouwens men weet wat de Morny's woord bij den Keizer geldt of welligt dat de Morny, namens den Keizer, sprak.

De aanspraak waarmede Keizer Napoleon op 18 Jan. de zitting der Wetgevende Magt opende is de belangrijkste parlementaire mededeeling, die in tal van jaren in Europa is gehoord. In die troonrede wordt eerst gewaagd van de groote werken die voltooid worden, van eene verhooging der traktementen voor de mindere ambtenaren, en van de waarschijnlijkheid eener verhooging der staats-inkomsten, waardoor de vlottende schuld zal kunnen worden verminderd. Daarna worden eenige maatregelen van administratieven aard en de expeditie tegen China aangekondigd. Deze expeditie zal worden ondernomen met medewerking van Engeland, en strekt om herstel te erlangen van de gemeenschappelijke grieven der twee mogendheden. Nimmer waren de betrekkingen van Frankrijk met het buitenland beter. De Keizer heeft zich niet willen mengen in de kwestie tusschen Denemarken en Holstein, daar deze zaak een louter Duitsch belang betreft, zoolang de integriteit van den Deenschen Staat niet in gevaar is gebragt. Op de konferentie van Parijs zal men ongetwijfeld overeenkomen, omtrent 't geen thans nog in zake de Donauvorstendommen verschil van gevoelen oplevert. Vijand van alle abstrakte theoriën, zegt de Keizer, wil het gezag de vrijheid zonder belemmering, maar die te verleenen, is onmogelijk, zoolang er nog in het land onruststokers zijn, die, de grondbeginselen, waarop elke goede regering moet gevestigd zijn, miskennende, een voortdurend gevaar zijn, en het ook thans zouden wezen, niet zoozeer omdat het gezag niet krachtig genoeg zou zijn, maar omdat er voorloopig nog geene repressieve wetten bestonden. De laatste verkiezingen hebben daarvan een bedroevend voorbeeld gegeven. De kandidaten hebben de kiezers eerst valsche beloften gedaan, en daarna met minachting hunne verkiezing verworpen. Voortaan zal vooraf een eed worden geëischt. De Kamers zullen de regering zeker behulpzaam wezen in 't zoeken van middelen, om de uiterste oppositie tot stilzwijgen te brengen. «Ik betreur het,» dus sprak de Keizer ten slotte, «dat zooveel *slagtoffers* gevallen zijn bij een aanslag op mijn leven, op *het leven van één mensch*. De partijen, die hare toevlugt nemen tot moord, leveren daardoor het bewijs, hoe zwak zij zich gevoelen. Geene partij werd door den dood van *Caesar* gebaat, geene partij door dien van *Hendrik IV*. Door moord wordt geen voordeel verkregen. De Voorzienigheid laat nu en dan toe, dat de regtvaardige ondergaat, maar nooit dat eene zaak triomfeert, die op eene misdaad steunt. Al deze pogingen, zegt de Keizer, zullen noch mij ongerust maken, noch mijn vertrouwen op de toekomst schokken. Zoo ik blijf leven, zal het keizerrijk met mij leven; zoo ik het onderspit delf, zal mijn dood een nieuwe kracht bijzetten aan het rijk, want de verontwaardiging des volks en van het leger, zullen een nieuwen steun bijzetten aan den troon van mijnen zoon. Derhalve, vertrouwen in de toekomst, en zonder ongerustheid de gewone werkzaamheden aangevangen.

Uit dit gewigtig staatsstuk blijkt ook: 1. dat Frankrijk het beschermend handelsstelsel zal behouden. 2. dat 300,000 man de St. Helena Medaille vraagden. 3. dat Koningin Victoria en de Keizer van Rusland aan Keizer Napoleon getuigenis gaven van hunne vredelievendheid. 4. dat de Koning van Pruissen, Frankrijks bemiddeling in het Neufchatelsche geschil vroeg. 5. dat Frankrijk eene politieke vereeniging der Vorstendommen wenscht, doch daarvoor het zwaard niet zal trekken. 6. dat het Keizerrijk de beginselen van 1789 huldigt, maar ook eene krachtige houding tegen ontevredenen en dat de Keizer beteugelings wetten noodiger acht dan beperking van de prerogatieven van het leger. 7. dat de Keizer hen, die troebelen uitlokken en complotten beramen, doet weten »uw tijd is voorbij."

Den 25 Jan. huwde Engelands Koninklijke Prinses met Pruissens vermoedelijken troonopvolger en baadde zich het Hof en vele Vorsten en Vorstinnen in eene zee van vreugde.

Omtrent Indië worden wel nu en dan weder andere berigten medegedeeld: ze leveren echter weinig nieuws. Alleen schijnt het thans zeker, dat geheel Oude door de Britsche troepen aan de muiters is prijs gegeven. De opstandelingen kunnen zich dus concentreren en organiseren en hun toestand wordt daardoor veel beter.

— Canton zal weldra worden aangevallen door de Engelsche en Fransche zeemagt en ook worden genomen, verzekert de Fransche *Moniteur de la Flotte*, maar, voegt hij er bij, zal het worden *behouden*? En, wordt het dat, dan kan het nog wel eens blijken, dat de Onderkoning Yeh, wien inmiddels een ultimatum tot onderwerping is gesteld, geen zeer hoogen prijs stelt op die stad. En dan? Engelands en Frankrijks eer zouden eischen, dat de vrede werd gehaald te Peking, maar ook dit is gemakkelijker gecommandeerd dan uitgevoerd — zooals zal kunnen blijken.

De Keizer van Oostenrijk heeft Keizer Napoleon doen complimenteren, ook namens Zijne Siciliaansche Majesteit, die, zoo als men weet, op dit oogenblik geen gezant heeft bij het Hof der Tuilerien.

De Sardinische Kamer heeft een stout politiek antwoord gegeven op de troonrede en gezegd:

«Sire! de driekleur-vaan, die van den top der Alpen tot op de kruinen der Apenijnen wappert, getuigt aan het gemeene vaderland der Italianen, dat *hier te Lande* de bestemming van dat Vaderland door Vorst en Volk begrepen wordt.»

DE LEVIATHAN TE WATER GELATEN.

De herhaalde en aanvankelijk mislukte pogingen om dit monsterschip te water te krijgen zijn eindelijk op den 31 Januarij jl. met een goed gevolg bekroond. Wij lezen dienaangaande de volgende telegraphische depeche:

"Een orkaan uit het Z. Z. W. verhinderde den Heer BRUNEL te beproeven de Leviathan op Zaturdag den 30n. vlot te brengen; doch op Zondag bij hoog water geraakte het schip vlot en werd ten twee uren 's middags naar deszelfs dok te Deptford gebragt. Eene verbazende menigte zoo in stoombooten en andere vaartuigen als op de daken der huizen in den omtrek, woonde het finale welslagen der operatien bij."

BIJZONDERHEDEN OMTRENT DEN AANSLAG OP NAPOLEON III.

Uit de instructie der zaak van den 14 Jan. is reeds voldoende gebleken, dat geene Franschen in den aanslag betrokken, en de voornaamste bewerkers de vier gearresteerde Italianen *Pierri*, *Gomez*, *Della Sylva* (die eigenlijk *Rudio* zou heeten) en *Orsini* zijn. De eerste oefende voor 1841 te Parijs het beroep van pettenmaker uit, voerde later het bevel over een na den opstand daar opgerigt Fransch-Italiaansch legioen en heeft ook onder *Garribaldi* gediend. *Della Sylva* behoort tot eene voorname Venetiaansche familie en leefde te Parijs sedert eenigen tijd op grooten voet. *Gomez* was de bediende van *Orsini* en wierp de eerste bom. *Orsini* was, onder het Mazzinistisch gouvernement te Rome algemeen commissaris in de prov. Ancona, die op de verschrikkelijkste wijze door roovers geteisterd werd. Ongeveer 30 personen per dag werden er vermoord. Zijne tegenwoordigheid was reeds voldoende om de orde te herstellen. Na den val der Rom. republiek werd hij door de Oostenrijkers gevat en in de vesting van Mantua opgesloten, waaruit hij ontvlugtte. Hij heeft zich later van *Mazzini* afgescheiden, wien hij zwakheid verweet. — Deze schijnt dan ook niet in het komplot betrokken. — Ongeveer een twintigtal zaamgezworenen zou op de plaats van het misdrijf tegenwoordig zijn geweest. Uit alles schijnt te blijken, dat de bommen niet uit een venster zijn geworpen, zoo als men eerst vermoedde, maar door personen, die zich op straat bevonden; drie der geworpen

bommen zijn ontploft, doch een vierde niet. Een der zaamgezworenen woonde in de straat Lepelletier en drie anderen in de straat Montmartre, *Hotel de France et de Champagne;* deze drie Italianen hadden uit Londen om drie aan elkander grenzende vertrekken geschreven, waarop zij des morgens van den 8 Jan. aankwamen; degene die in de straat Lepelletier woonde kwam zijne vrienden elken morgen bezoeken; de politie, welke gewaarschuwd was, kwam aan het hotel, doch werd van het spoor gebragt, daar de Italianen van naam veranderd waren. Na den aanslag kwam een dezer Italianen rustig te huis, begaf zich eerst naar zijne kamer en kwam daarop in de algemeene zaal op zijn gemak een dagblad zitten lezen; eenige oogenblikken later kwam de eigenaar van het hotel ontroerd binnen en verhaalde wat gebeurd was. «Zijt gij er wel zeker van?» vroeg de Italiaan, en liet daarop tot twee malen toe volgen: «Dat is zeer ongelukkig.» Korten tijd daarna kwam de politie en arresteerde den vreemdeling; op zijne kamer vond men in eene commode een geladen revolver en een dolk, de sleutel van welke commode bij een der overige gearresteerden was gevonden; de Italiaan zeide, aan een en ander geen kennis te hebben. Toen *Pierri*, die eenige oogenblikken vóór het plegen van het misdrijf gearresteerd was, naar een naburigen wachtpost geleid werd en de ontploffingen hoorde, zou hij lagchende gezegd hebben, dat het hem onverschillig was of hij in hechtenis was genomen, daar het plan toch niet mislukt zou zijn. Ware echter *Pierri* niet gearresteerd en had ook hij gebruik gemaakt van de granaat welke hij bij zich droeg, dan zou het misdadig doel welligt bereikt zijn, te meer daar hij de aanvoerder schijnt te zijn en het teeken tot de volvoering had moeten geven. — Het schandelijk opzet blijft de grootste verontwaardiging opwekken, zoo te Parijs als in de departementen, waar men van wege het ministerie van binnenlandsche zaken per telegraaf er dadelijk kennis van bekwam; — eene verontwaardiging ook door de vijanden der tegenwoordige orde van zaken gedeeld en te grooter wijl zoovelen er door getroffen zijn; het getal der gewonden toch bedraagt volgens de jongste opgave reeds 118, terwijl met den heer *Riquier*, die den 17 Jan. is ter aarde besteld, reeds vier personen aan de bekomen wonden zeuden zijn overleden. Het juist getal der verwonden is echter nog niet bekend; de keizer heeft een zijner geneesheeren 10,000 frs. ter hand gesteld om onder hen te verdeelen. — Het aantal slagtoffers is aanzienlijk. Bij de lanciers der garde zijn twaalf man getroffen, waarvan zeven ernstig. De vijf overigen zijn ligtelijk gekwetst. Van de Parijsche garde zijn elf man geraakt, waarvan een doodelijk, vijf ernstig en de overigen ligt gekwetst. Drie lakkijen zijn mede gewond, als ook de koetsier van het keizerlijke rijtuig. Van de burgerij bedraagt het aantal gekwetsten vijftig, een er van is bij zijne komst in het hospitaal La Riboisiere bezweken. Het personeel van de prefektuur van policie telt niet minder dan 29 gekwetsten, van welke een kommissaris, een inspekteur en twaalf of vijftien agenten ernstige wonden hebben bekomen. De twee paarden van het keizerlijke rijtuig werden gedood, het een op de plaats zelf, terwijl men het andere later heeft moeten afmaken. Twintig lanciers-paarden werden getroffen, twee derden daarvan gedood en vijf doodelijk gekwetst. Had men in de Opera dadelijk geweten wat er gaande was, dan gewis had de overhaaste vlugt der daar verzamelde menigte, het aantal slagtoffers op eene niet geringe wijze vermeerderd. Gelukkig geloofde men daar in het eerst aan eene gasontploffing. Onder de gewonden bevond zich o. a. een schilder die, in een koffijhuis gebragt zich in de vrolijkste luim een verband liet leggen; toen men hem echter zijn hoed wees, waardoor een groote scherf gevlogen was en hij dus zag, in welk gevaar hij verkeerd had, viel hij in onmagt. — Wat de granaten betreft, deze zijn niet, gelijk beweerd werd van eene soort die in de Krim gebruikt werd; men verneemt echter dat reeds in 1838 een president van een geheim genootschap zich tot den heer *Belmontet* gewend heeft om door diens tusschenkomst prins *Louis Napoleon* voor te stellen, dat men zich tegen koning *Louis Philippe* van soortgelijke kogels bedienen zou, voor wier vervaardiging eene tegemoetkoming door hem verlangd werd. Het aanbod werd echter niet aangenomen.

INGEZONDEN.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer FURET.)

Door W. E. H. WINKELS.

XXV.

EENE BEKENTENIS.

(*Vervolg van No. 8.*)

„Dat is eene edele ziel," zeide mijn oom TOBIAS. „Ik sla voor hem aan," sprak TRIM bescheiden, terwijl hij het deed. — „Er zit verstand in dien edelman," bevestigde mijn vader de opgenoemde goede eigenschap. „Hij strekt tot voorbeeld van menig *groot man*, die plannen vormt, om dezelven *eerst* door verstandige koppen te laten beoordeelen en door heldere oogen te laten bezien. „Ja" — zuchtte Dr. SLOP. „Wat is er al *geld*, *tijd* en menschelijke *arbeid* in de wereld vermorst, door *onoverwogene* of *slecht berekende* plannen daar te stellen." — „Dat ligt minder aan de goede menschen, die *goede* plannen maken" — riep mijn vader driftig, met de vuist op de tafel slaande — „dan aan de *raadgevers*, de *raddraaijers*, de *domooren* en zij die er een ander doel mede beoogen, en daarom moest het eene *Wet* in ieder land zijn, dat er geen *nieuw* denkbeeld mogt uitgesproken of in werking gebragt worden, vóór dat hetzelve was publiek gemaakt, en elke burger het van licht en schaduwzijde had kunnen *bekijken*, *beoordeelen*, *beschaven* en *rijp maken!*" — viel mijn oom TOBIAS in. — „Maar ga voort TRISTRAM!" — sprak mijn vader tot mij, eenigzins *verstoord* dat oom TOBIAS zijn denkbeeld had „*rijp* gemaakt."

„Zoo als ik daar straks zeide" — aldus ving ik de afgebroken draad van mijn verhaal weder aan, — „was DU CLÉSIEUX goeden raad bij SILVIO PELLICO te *Turin* gaan vragen en had aan *Paus* GREGORIUS zijne plannen blootgelegd, en hunne *goedkeuring*, deed DU CLÉSIEUX besluiten, de Kolonie van *Saint-Ilan* te grondvesten.

„Vóór hij echter tot het stelselmatige van zijn plan overging, reisde hij door het oude gewest van *Bretagne*, alwaar hij bij veel *armoede* weinig *bevolking* en tevens onbebouwde *woestenijen* ontdekte. Dit maakte een diepen indruk op den edelen dichter en hij zag met weedom en innige smart, dat de hoopvolle kracht der bevolking van dat oude *Gallie* (de Jongelingschap) naar elders trok om de fabrieksteden van *Frankrijk* te bevolken; hij zag hoe de landbouw kwijnde, en dat die achteruitgang voor al was toe te schrijven aan de zucht der Jonge *Bretanjers* om naar *Parijs*, *Lyon*, *Bordeaux* enz. te trekken, ten einde aldaar fortuin te maken. DU CLÉSIEUX begreep dus, dat *hij* voorzigtig en met juist overleg dien *geest* moest afleiden van het dwaalspoor en *hem* onmerkbaar doen voeren tot het punt waar hij wenschte dat *hij* komen zoude; maar hoe? — Nogmaals ging hij geheel *Frankrijk* door, en zag vooral in de fabrieksteden overbevolking en armoede; hij zag de fabriekanten met graagte elken Jongeling die uit de Provinciën kwamen, aannemen en voortrekken boven een stedeling; hij ontdekte in die ongelukkige fabriek-arbeiders, een jammerlijken teruggang in ligchaam en ziel. Diep bedroefd, zag hij het gevaar waarin de maatschappij verkeerde, en toen besloot hij, na ernstig overleg met wijze mannen, die volstrekt *niet* het minste voordeel konden trekken uit de vaststelling van het plan, — tot de verwezenlijking van hetzelve. Wie waren nu die rampzaligen welke, *naar* de gulden droom der verbeelding trokken, om, op grond van vertellingjes en opgesmukte verhalen de fabrieksteden tot hun *Eldorado* te kiezen? *Weezen*, *arme* en *verlaten* kinderen, vooral knapen! — Voor deze nu werd het kasteel te *Saint-Ilan* opengesteld. DU CLÉSIEUX liet op het doelmatigst eene *hoeve* bouwen en stichtte eene kleine *kapel*. — Voor elken vlugteling, die vrijwillig kwam, was *brood* en een goede *raad* om hem te overtuigen, dat men dat brood door arbeid verdienen moest, wil het zoet smaken. Gaf de vlugteling gehoor aan dezen raad, zoo werd hem ontgonnen grond geschonken en een *kundigen* leermeester om hem in den landbouw te onderwijzen.

DU CLÉSIEUX had tot stelregel aangenomen: „*arbeid op den voorgrond*, als het *eenigste* beschavingsmiddel van het menschdom;" DU CLÉSIEUX was het met elken helderen kop eens, dat alle proeven van beschaving, *anders* gekozen, op de *waarheid* der *onmogelijkheid*, schipbreuk moeten lijden; buitendien had hij immers even als *elke plannenmaker*, de Historierollen van alle volkeren en van alle eeuwen der wereld, voor zich liggen en kon daar immers niet zien dat zamenstellingen van Maatschappijen, *groot of klein*, door den arbeid *alleen* ontwikkelden en door beschaving groot werden — dat de *slavernij* niet anders *oplosbaar* is, dan door den *arbeid* en de daaruit langzaam voortvloeijende beschaving. De geschiedenis, *gewijde of ongewijde*, overtuigde *hem* immers dat, begon men met de *eerste natuurlijke Wet*: *werken*, van den voorgrond te dringen, het volkskarakter ontaardt in verdeelde bewegingen, die een zekeren val na zich slepen moeten. „Wat is de grootste *slavernij* voor den met rede begaafden mensch?" Voorzeker: „geheel gemis van rede-ontwikkeling." Welke *moet* en *mag* het eerste beginsel zijn dat tot verbreking van deze vreeselijkste aller boeijen strekken kan? De arbeid!

„De arbeid maakt den mensch tot een zelfstandig wezen, en op de wereld, buiten zijn *Schepper*, *Heer*; — de arbeid geeft *moed*, *kracht* en *tevredenheid* — de arbeid doet eene schoone prijsstelling geboren worden voor alle voorwerpen in de Schepping; de arbeid maakt *zedig*, maakt *edelmoedig*, maakt verstandig, *want* duizende zaken waarmede de mensch onbekend was, doen zich als van zelven zuiver ontleed door den arbeid aan zijn oog en kennis voor; de arbeid maakt Godsdienstig, want onwillekeurig vestigt de goede arbeider zijn oog en zijne hoop op God. — Gelukkig! *driewerf* gelukkig! dus het plekje grond der wereld, waar nijvere schepselen zich aan orde, wijsheid en deugd door den arbeid wijden. Rampzalig en voorzeker verderfelijk en algeheelen ondergang nabij, is *die* volksvereeniging, waar de arbeid als *onteerend*, als voor den mensch te *vernederend* beschouwd wordt. De hoogste *beschaving*, de diepdenkendste *Godsdienstzin* zal dat volk van zijn ondergang *niet* redden, integendeel, de beschaving die het bezit, zal in *wanamaak* en *verdorvenheid* verkeeren, de Godsdienstzin in *trotschheid en onverdraagheid* ontaarden, want het staat in *Gods* Schepping met *vlammende* letters door de geheele natuur geschreven. „*Arbeid vormt broederschap en liefde.*" (*)

Elke *knaap*, *vlugteling*, *wees* of *verstootene*, vond op *Saint-Ilan* eene veilige haven, brood en *werk*; ter ontwikkeling zijner krachten werd de arbeid in de opene lucht volbragt. — Een oud en in de dagen van het groote *Keizerrijk* beproefde krijgsman, leerde hun *tucht* en *orde* en gaf hun door zijn voorbeeld het groote nut te kennen van *moed* en *volharding*. — Een eenvoudige leeraar, geheel afgescheiden van de werkzaamheden, leerden hen de beginselen der gewone school-kundigheden en gaf onderrigt in de Godsdienst.

De inrigting ging stil voorwaarts. — Er heerschte die aartsvaderlijke *toon*, die den beschouwer herinnerde aan de schoone tijden, welke de geschiedrollen der *Asiatische* volken ons op de eerste bladzijde vermelden — doch deze loffelijke onderneming maakte spoedig indruk op de *afgevaardigden van het volk* en op het bestuur van *Bretagne*, ja op de *drukpers* en de hooge regering van *Frankrijk* zelve. — In dit denkbeeld zag men teregt het zekerstheid der toekomst. — Geldelijke ondersteuning en belangrijke giften kwamen den stichter in zijne schoone handelingen te hulp. — Was nu de edele Jongeling beloond voor de hemelsche gedachten in zijne ziel rijp geworden? Wij zullen *hem* zelven volgen in zijn verslag van den 4 Augustus 1849, uitgesproken in de *nationale* vergadering en eenige dagen later, voor een groot getal *volks-afgevaardigden*, *landeigenaren en schrijvers*, zijnde toen *bijna* drie jaren verloopen dat de dichter zijne *Kolonie* gesticht had.

„In het jaar 1844 deed DU CLÉSIEUX onderzoek naar het getal der *gevondene*, *verlatene* en *ouderlooze* kinderen in *Bretagne* en ontdekte met schrik een *cijfer* van 6736 ongelukkigen, waaronder 3368 knapen waren. Tegen over dit verre boven zijne krachten gaand getal om allen te helpen, — stichtte DU CLÉSIEUX zijne *kolonie* en breidde dezelve door wijze voorzieningen langzaam uit, zoodat op den 1 Januarij 1848, de kolonie *Saint-Ilan* als moeder-vereeniging door nog twee dochter-gestichten verdriedubbeld was. De oudste inrigting telde 30 Landbouwers met 29 kweekelingen — 2. *volkomene* onderwijzers in den landbouw. 1. *geacht* man als *Direkteur*, 2. *aalmoeseniers*. 1. geneesheer, 1. vee arts, 1. kwartiermeester, 1. *volkomene* school-onderwijzeres, 3. stille zedige vrouwen voor huishoudelijke bezigheden en 1. oppasser voornamelijk belast met het toevoorzigt op de werkplaatsen en de gereedschappen. — Uit dit grond-denkbeeld vloeiden als van zelven de koesterende stralen in kortere of langere ruimten uit en al spoedig ontstond er eene nieuwe inrigting te *Landes-au-noir* en een andere te *Belle joie* in *Laudéac*; — de aangekochte *hoeven* en *gronden* aldaar, vereischten grootere verbeteringen, doch, men kwam hierbij al weder op de gelukkige gedachte, om elke verbetering door de opgenomenen, onder toezigt van deskundigen, zelven te bewerkstelligen, opdat zij liefde en gehechtheid voor het door hen zelven gestichte Paradijs zouden verkrijgen. Gedurende de eerste dagen behelpen zij zich zeer kommerlijk, waaronder de aanmoediging van den ouden krijgsman die zich even zoo behelpt als zij — en bij zijne aardige verhalen uit de tijden van het *keizerrijk* zijn de noodzakelijke verbeteringen spoedig gereed, zoodat zij *kribben* hebben om in te slapen en een keuken om hunne eenvoudige spijze te bereiden. Aangenaam droomende, rusten zij op het ruwe stroo, in hunne verbeelding verlangende naar den dag van morgen om de *tafels* en *banken* te helpen vervaardigen, — palen worden in den grond geslagen, planken er op gespijkerd en de jeugdige arbeiders — spelende bezig gehouden — eten dien middag veel smakelijker van die ruwe zamenstellingen als zij vroeger ooit gedaan hebben. — De uitspanning vooral op militaire *wijze* wordt niet vergeten, de les *eenvoudig* en voor deze vrolijke nog niet aan zitten gewende knapen ingerigt, gegeven; bij afwisseling zijn zij *metselaars*, *timmerlieden* of *landbouwers*. Zij zelven, arme verlaten en verstooten knapen! hebben zich al spoedig een dak en een huis gebouwd, hebben de vooren in den grond helpen ploegen en het zaad voor de toekomst gestrooid; de weerbarstige ruwe grond wordt onder hunne hand *goed* en veel nut schenkende; — zij vormen eene *maatschappij* en leven door hun eigen arbeid, en telkens wordt hun — niet op dien schoolschen toon die het nog onbeschaafde verstand afmat en weerbarstig maakt, maar door de gemoedelijke mededeeling van een wijzen menschenvriend, een edelen krijgsman, die hunnen naijver weet op te wekken — „herinnerd, hoe gelukkig zich de mensch maakt door den arbeid, hoe hoog of *die* hen verheft en veredelt. Dan, *langzaam* begint dit kinderengemoed te gelijken — op den gereed gemaakten grond, voor zaaijing geschikt; — hoogere pligten — nu dubbel waarde bezittende — worden het kenbaar gemaakt en door de streving naar een doel" — verbetering in hunnen toestand door eigen werkzaamheden, ontwikkelt zich broederschap en liefde onder hen; — zegen en geluk spreiden zich om de gelukkigen henen.

„De kolonisten staan om 5 ure in den morgen op, beginnen en eindigen den dag met een gebed en een gezang; naar gelang der grootte zijn zij tien uren daags bezig met arbeiden of leeren — en hebben twee volle uren des daags speeltijd. De geheele opvoeding is vaderlijk, en de krijgsman is, als een goede doch ordelijke vriend, altijd om en bij hen; *zij* is dus ook op krijgsmans voet; — de lessen in de Godsdienst, worden geheel afgescheiden van alle andere werkzaamheden en het onderrigt door den aalmoezenier gegeven eenvoudig en voor het kinderlijk begrip geschikt; de militaire-dienst wordt hun grondig en spelend geleerd, zoodat de kweekelingen op een-en-twintigjarigen leeftijd in dienst tredende, een voorbeeld van tucht en pligtsbetrachting opleveren. — Deze regelen van orde en beweging hebben hunne krachten zoodanig ontwikkeld, dat ziekten in deze *kolonien* schier onbekend zijn, — en dat

(*) *De* Waarheid *die ik dit mijn opstel voorlas, was juist bezig met op een wereld kaart te kijken, zij sloeg hare oogen tot mij op en ik* oude man *zag er eene traan in glinsteren; zonder één woord te spreken plaatste zij haren wijsvinger die ik met mijn blik volgde op* Portugal *en* Spanje, *vervolgens deed zij met dien vinger eene reis door de Middellandsche zee en kwam in* Italie *vooral te* Rome *en* Napels *aan, bleef een oogenblik te* Palermo *haken en sleepte zich tot in* Turkije *voort, kwam in de zamenvloeijing der Adriatische- en Middellandsche zee en toen veegde de vingertop de traan uit het liefste oogje van de wereld weg, waarschijnlijk gewijd aan het oude* Griekenland, *aan zijn verloren roem en wijsheid. — Zij zuchtte en ik hoorde duidelijk de woorden: „Athene!" — „Sparta!" in mijne ooren suizen. — Toen verliet zij die plekken van vroegere* grootheid *en* fierheid *en snelde met de gedachten van* COLUMBUS *langs den grooten Oceaan naar de nieuwe wereld, ging dit heerlijke wereld-deel met de volle hand bedekkende over, als schaamde zij zich voor de ellendigheid der menschen en riep op den meest ontroerenden toon: „Spanje!" — „Spanje!" — „Zie* FURET*" — sprak zij — „ook hier ligt een heerlijk stukje grond* Suriname *geheeten, schoon, rijk en aan millioenen schepselen in overvloed voedsel en geluk kunnende schenken, dat plekje wacht op menschen, die zich niet gelijk, het grootste deel der inwoners voor handen arbeid zullen schamen."* (†)

(†) *Ik verwittig mijne lezers, dat mijne vriendin de* Waarheid *van hare eerste reis terug is gekomen, en ik slechts wacht op het einde van* TRISTRAMS *verhaal om hare bevindingen in opregtheid mede te deelen. Ter geruststelling van het publiek is zij onder weg niet doodgeslagen, iets waar ik mij nog al over verwonder, ofschoon ik dien gelukkigen afloop alleen toeschrijf aan de maatregel dat zij voor haar vertrek uit* Nederland *een solide levensverzekering heeft gekocht.*

de lust tot den *arbeid* eerder gematigd dan opgewekt moet worden.

Hunne kleeding of liever *uniform* is een blaauwe *kiel*, een lederen riem om het lijf en een groote strooihoed voor de kolonisten, bij schoon weder een (*fransche*) militaire *politie-muts*. De onderwijzers onderscheiden zich door onderofficiers *gallons* op de armen; de onder-meesters, mogen den baard laten groeijen; — de hoofd-bestuurder is een oud officier van het keizerrijk, tot het Legioen van eer verheven en aan die *eer* worden door de hoogsten en minsten militaire honneurs bewezen; de *abt* is een man bij uitnemendheid, wiens ervaring en deugd door zilveren haren gekroond zijn.

Het gedrag van elken kolonist, wordt dagelijks aangeteekend, en des Zondags daarvan opentlijk verslag gegeven; de straffen zijn gepast en wekken meestal het innigst berouw op; de belooningen maken een diepen indruk en worden zoo toebedeeld dat zij aan de beschonkenen die aangename zelfvoldoening geven, welke het hart en de ziel adelen.

Elke aankomst van een nieuwen vlugteling of verstootene wekt bij de kolonisten groote vreugde, die niet voorbij gaande maar blijvende is, en gewoonlijk door de innigste broederschap vereveld. *Zij*, de *kolonisten* zijn de weldoeners — zij-zijn *het*, die den rampvollen jeugdigen lotgenoot helpen en goed maken, en die daden doen de jeugdige gemoederen ontgloeijen voor deugd-betrachting. — Ontdekken zij op hunne wandelingen een bedelaar, zij ijlen op den ongelukkige toe, en ondervragen hem, naar zijne omstandigheden; — zij noodigen hem uit bij hen te komen wonen, belovende hem te zullen leeren arbeiden en goed worden; twijfelt hij, zij schilderen *hem* hun geluk af — geeft hij gehoor aan hun gul aanbod, hij wordt in zegepraal naar *Saint-Ilan* gevoerd en eenige der oudsten of verstandsten, verzoeken om een gesprek met du Clésieux, hetwelk hun wordt toegestaan; nu smeeken zij den verdoolde *te* mogen opnemen, en hem als een ongelukkigen broeder te verzorgen. — Na onderzoek bij den knaap zelven, wordt hun de toestemming gegeven, — maar zij weten op welke voorwaarden — en wat zijn die voorwaarden..? Heerlijk, goddelijk, denkbeeld! — „dat de beweldadigden aan alle zijden *zelven* weldaden uitstrooijen." Men zal *zelven* voor de nieuw gekomenen eene plaats aan de tafel maken, een kribbe voor hem timmeren, — hunne boeken hem leenen, in den arbeid hem onderwijzen; deze hem eene pet, die een kiel, een ander een paar klompen, schoenen of slopkousen geven — tot dat *hij* al het benoodigde door den arbeid verdiend zal hebben, — men zal zich om het zeerst bevlijtigen dat uur voor den knaap spoedig te doen aanbreken, opdat hij in het volle kameraadschap kan worden aangenomen, en tot zoo lang staat elk van zijn rantsoen iets voor den zwerveling af, die allengs naar gelang van zijn voortschrijden en arbeid zich onderhoudt en de geheele maatschappij in de gelegenheid stelt weder nieuwe weldaden te verspreiden.

(*Het vervolg en slot hierna.*)

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, de Fransche stoomboot *Voijageur*, komm. Regrenij, van Cayenne.

Den 24sten, het schip *Equator*, kapt. Nieuwenhuijs.

Den 26sten, de Eng. schoener *Forth*, kapt. Mercurius.

Idem, de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer.

Den 27sten, de Eng. schoener *Attalante*, kapt Farlett. Allen van Demerarij.

VERTROKKEN.

Den 27sten, de Fransche stoomboot *Voijageur*, komm. Regrenij, naar Caijenne.

UITGEKLAARD.

Den 24n. het schip *Texel*, kapt. J. H. Hubert, naar Amsterdam, lading: 204 vaten Suiker 299,910 pond, 22 vaten Cacao 2,642 pond, 99 balen schoone Katoen 33,885 pond, 3 kisten Naturalien en 378 pond oud Koper.

Den 27sten, de Nd. Am. bark *Arethusa*, kapt. C. C. Homans, naar Boston, lading: 28 vaten Suiker 33,026 pond, 427 vaten Melassie 59,243 gallons en 16 kistjes Wiskeij.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 28n. Jan., *Voorwaarts*, kapt. Kikkert.

TE GREENOCK.

Den 26n. Jan., *Elisabeth Walker*, kapt. Adams. Beiden van hier.

IN LADING NAAR HERWAARTS.

Maximiliaan kapt. Schill.

Triton, kapt. Duinker.

Compagnie, kapt. Kuijper.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Johanna Christina*, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Janna Adrianna*, kapt. Franken, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Anna Lena*, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Rijnstroom*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

NAAR CURAÇAO EN MARACAIBO.

Het schip *Josina Theodora*, kapt. Tjakkes, adres bij J. H. Zaal. Sluit 1 Maart e. k.

Het schip *Sagitta*, kapt. W. J. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

NAAR ST. THOMAS.

Het schip *Anna Maria Henriette*, kapt. G. Zwanenburg, adres bij J. Gisius. Sluit 5 Maart e. k.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*; de Heer G. P. Emanuels.

Met de Eng. schoener *Attalante*: de Heer E. J. Polak en zoon en de minderjarige M. J. Eliazer.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 20sten dezer, van pl. *Rustenburg*, 10 vaten a 9,26 cts.

Idem. Den 23sten, van de Centraalfabriek op pl. *Buitenrust*, 5 vaten a 8,80 cts.

De geannonceerde 10 balen schoone Katoen, van Plantaadje *Johanna Charlotte* en *George Hendrik*, zijn niet toegewezen.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 26 *Januarij* 1858.

Suiker. Beter gestemd. Surin. *f* 27 a *f* 34 in de laatste dagen zijn de prijzen stellig *f* 3 a *f* 4 naar boven gegaan, zoodat goed middelsoort coulant a *f* 30 wordt afgezet. Op het oogenblik onze suikermarkt goed voorzien zijnde, zoo zal het spoedig blijken of de rijzing op zekere gronden berust.

Koffij. Java, door behoefte vrij vast. Ord. *f* 33 a *f* 34 de voorjaars veilingen der H. M. ziet men intusschen met bezorgdheid te gemoet.

Katoen. Met weinig handel en is de prijs van Surin. slecht te bepalen.

Arrowroot 20 c.

Toncaboonen *f* 1½.

Rum. *f* 15 a *f* 20.

Hout. Nominaal.

Cacao. Achteruitgaande *f* 38 a *f* 40.

Den 30*sten*

Suiker. Ferm, de laatste veiling is coulant afgeloopen van *f* 30½ a *f* 35¼. — *f* ¼ boven taxatie.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*.

Donderdag, den 25n. Februarij 1858.

1. Het Huis en Erf met de Achtergebouwen, aan de *Heerenstraat*, La. A No. 67; aangekomen hebbende den boedel J. S. Burne, als universelen Erfgenaam van wijlen W. E. van Zetten. — *f* 3,100. — Wed. J. D. Jessurun.

2. Het Huis en Erf met de Achtergebouwen aan de *Dominéstraat*, La. C No. 48; aangekomen hebbende voor de *helft* den boedel M. B. Deijl en voor de *wederhelft* C. P. Deijl, als Erfgename van C. H. van Perica. — *f* 2000 — B. Nieuwveld.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 26n. Februarij 1858, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van: Jan Philip Carel Uckerman en Merla Durkheim, zich noemende en schrijvende Mietje Durkheim.

Cornelis Hendricus Johannes Hermanus Pothoff Bijl de Vroe en Constantia Abkenius, weduwe van Heilico Rocquette.

Van den 23n. tot den 27n. Februarij 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 23sten, Anthonie Jacobus van der Velde, 30 jaren.

Den 24sten, Anna Maria Tinck, 38 jaren.

Den 25sten, Anna Elisabeth Petronella Linscheer, 43 jaren.

Den 27sten, Maria Wilhelmina Ennevelde, n. g. 33 jaren.

CORRESPONDENTIE.

De Advertentie ingezonden door Joseph Tellez is ter plaatsing afgekeurd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 17*n. Februarij* 1858.

Van den slaaf *Christiaan*, geboren in 1824, zoon van *Elisabeth*, toebehoorende aan Plantaadje *Esthersrust*, divisie *beneden Cottica*.

Van de slavin *Nicasia*, geboren in 1829, dochter van *Camilla* en hare dochter *Adriana Gervatius*, geboren in 1850, toebehoorende aan A. Kikkert Schotborgh (nu boedel).

Den 24*sten*.

Van het slavenkind *Sophie*, geboren in 1855, dochter van *Egerie*, toebehoorende aan H. Schorrenberg.

Van de slavin *Susanna Maria*, geboren in 1825, dochter van *Alijda Philippina*, en haar zoon *Marius Antoine*, geboren in 1852, toebehoorende voor den vrijdom aan G. Oppenheimer.

Den 26*sten*.

Van den slaaf *Abel*, geboren in 1814, zoon van *Bebe*, toebehoorende aan Plant. *Morgenstond*, divisie *Para*.

Van de slavin *Christina*, geboren in 1823, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan Plantage *Wederzorg*, divisie *beneden Commewijne*.

Van den slaaf *Christiaan*, geboren in 1817, zoon van *Buanga*, toebehoorende aan Plantage *la Diligence*, divisie *boven Suriname*.

Bij Gouvernements resolutie dd. 25 Februarij No. 4, is onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer J. A. de Vries op zijn verzoek, verleend een *eervol* ontslag als Kapitein bij de Schutterij van *Paramaribo*.

Tot Agenten van Politie zijn benoemd F. B. Ries en A. Spruit.

Politie.

Bij deze wordt ter voorkoming van ongelukken, aan het algemeen kennis gegeven, dat gedurende *vier weken*, des Donderdags, van des morgens 5 tot 9 ure, door de Manschappen Z. M. Brik *Sperwer*, op den grond *Wolffenbuttel* naar de Schijf zal worden geschoten, en zulks in eene N. N. Oostelijke rigting van het woonhuis aldaar.

Paramaribo, *den* 24 *Februarij* 1858.

Transport.

Den 15den Februarij 1858. Jb. Voet en J. F. Ettinger huisvrouw van Jb. Voet aan Jb. Voet en J. F. H. Voet, handelende onder de firma van J. Voet, van het Erf en daaropstaande gebouwen op den hoek van de *Zwartenhovenbrugstraat* en *Steenbakkersgracht*, N. W. La. D No. 173, O. W. La. D No. 446.

Den 18den. H. Rojer aan E. F. L. Mollinger, van de Suiker plantaadje *Voorburg*, c. a., gelegen aan de rivier *Suriname*, ter linkerhand in het opvaren tusschen de Fortresse *Nieuw Amsterdam* en de plantaadje *Susannasdaal*.

Paramaribo, *den* 19 *Februarij* 1858.

De Provisionele Koloniale Ontvanger en Betaalmeester, brengt ter kennis van het algemeen, dat de LIJSTEN DER SLAVEN, ter berekening van de verschuldigde Hoofdgelden, bedoeld bij de Publicatie van den 10den Augustus 1853 G. B. No. 8, van heden af ten zijnen kantore ter inzage van belanghebbenden zijn nedergelegd.

Paramaribo, *den* 20 *Februarij* 1858.

Berigt aan Zeevarenden.

Naar aanleiding der Gouvernements Resolutie dd. 20 Februarij jl. No. 5 wordt bij deze ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat eene verandering van ankerplaats van het ton voor den mond der rivier *Suriname* gelegen vuurschip noodig bevonden zijnde, hetzelve *een* mijl verder uit den wal, regt Noordwaarts op, is verplaatst, en aldaar: alsnu vertuid ligt in vier (4) vadem laagwaterstand, in de peilingen:

Braamspunt Z. 25o 20′ O. (Z. Z. O. ¼ O.) regtw. kompas op 2¼ afstand.

Het Oostelijk zigtbaar land Z. 73o 8′ O. (O. Z. O. ¼ O.) regtw. kompas, terwijl van de buiten-ton het vuurschip wordt gepeild N. 2o. 50′ O. (N. ¼ O.).

Van af het vuurschip, met den koers van *Zuid* in den wal staande, zal men spoedig de buiten-ton aanloopen, om verder langs de tonnen naar binnen te sturen.

Paramaribo, *den* 22 *Februarij* 1858.

ADVERTENTIËN.

Wij ontvingen heden het smartelijk berigt, dat onze beminde Echtgenoot en Moeder, die in het afgeloopen jaar tot herstel harer gezondheid naar *Europa* is vertrokken, op den 20 Januarij in den ouderdom van 57 jaren is overleden.

Paramaribo, *den* 26 *Februarij* 1858.

C. LIONARONS.

mede voor zijne kinderen.

Algemeene Kennisgeving. ( )

GOUVERNEMENTS-SECRETARIE.

Post-Kantoor.

Ter kennis van belanghebbenden wordt gebragt, dat volgens alhier van wege het Post-Kantoor te *Demerarij* ontvangen berigt, al de voor *Groot-Brittanje* bestemde brieven, van af 1n. April e. k. zullen moeten gefrankeerd zijn, daar dezelven anders geopend en aan de afzenders zullen worden teruggezonden.

Paramaribo, *den* 27 *Februarij* 1858.

De Ambtenaar tijdelijk belast met de Posterij,

E. C. WESENHAGEN.

CONCORDIA

ALGEMEENE VERGADERING en REC.·. in den 1e. Gr.·. op MAANDAG den 1n. Maart 1858 g.·. s.·. des avonds ten 7 ure *precies*. ( )

CÆCILIA.

HEEREN-CONCERT,

op WOENSDAG, den 3n Maart e. k. des avonds ten *acht* ure in de Zaal boven de Waag.

De Secretaris,

( ) A. LIONARONS.

Administrateuren

der plantaadjen *St. Eustatius*, *Slootwijk* en *de Eendragt* bieden aan, de levering van

Diverse *Kleedingsbehoeften*,

volgens lijsten ter inzage liggende ten kantore van H. A. TIRION, alwaar de inschrijvingen zullen aangenomen worden tot DINGSDAG den 2den Maart e. k. des voormiddags ten 11 ure. ( )

Paramaribo, *den* 23 *Februarij* 1858.

Tegen gereede Betaling

te koop: van Plantaadjen *Zelderust* en *Welgelegen* en *Vriendsbeleid en Onderzorg*:

P. m. 4000 pond HEELE KOFFIJ

„ „ 500 „ Gebr. Dito,

in balen van 50 tot 90 pond: bij een of meer balen

Adres ten kantore van

( ) P. MAY.

De opbrengst der VERLOTING ten behoeve van de Armen der *Nederl. Israël. Gemeente* heeft bedragen *f* 1060.—

Verrassende uitkomst voorwaar, die weder het sprekendst bewijs oplevert van de liefdadigheid onzer stadgenooten. Innige dank zij dan ook toegebragt aan de edele vrouwen, aan wier hoofd zich de geachte gemalin van onzen Landvoogd bevindt, die haar handenarbeid hebben dienstbaar gemaakt aan zulk een schoon doel; dank aan allen, die door hunne medewerking en ruime deelneming de zaak zoo zeer hebben ondersteund.

In naam van het Armbestuur der *Nederl. Israël. Gemeente*,

De Kommissaris,

M. J. GOEDMAN.

Door vertrek uit deze kolonie wordt voor een' *matigen prijs* te Koop aange boden eene welluidende en toonhoudende

PIANO FORTE.

Adres ter dezer Drukkerij. (3014)

De ondergeteekenden in eene openbare Vergadering gehouden den 15. Februarij 1858, belast met de *likwidatie* van het **Letterlievend Genootschap: OEFENING KWEEKT KENNIS,** brengen bij deze ter kennis van belanghebbenden dat gedurende de maand Maart e. k. voor hen alsnog gelegenheid zal zijn, om de door hen verschuldigde Contributien aan te zuiveren; terwijl uiterlijk op 1e. April e. k. tegen allen die als dan nog natalig zullen blijven, zonder onderscheid van persoon, *regtsvervolgingen* zullen ingesteld worden.

Tevens maken zij bekend, dat op den **EERSTEN MAART** e. k. des namiddags 4 uren door den Vendumeester J. C. GOMPERTS, de nog aanwezige, aan het *Genootschap* toebehoorende MEUBELEN, als: ***Boekenkast, Tafel, Stoelen, enz., enz.*** Alsmede eenige ***Boeken*** en ***Maandwerken,*** in het lokaal der GEZS. FERNANDES, hoek van de *Heeren- en Klipsteenenstraten* zullen verkocht worden.

Paramaribo, den 17 Februarij 1858.
G. J. A. BOSCH REITZ.
J. A. MULLER.
J. BALLIN.
(3015) A. L. G. DE RANDAMIE.

De vroeger geannonceerde verkoop van het HUIS en ERF gelegen aan de *Saramaccastraat*, La. E. No. 60, aankomende den boedel van wijlen ANTJE van VAN DE VREUGD, zal alsnu plaats vinden op Dingsdag, den 2 Maart e. k., des morgens om *negen* ure door en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, alwaar de bewijzen van eigendom en veilcondition ter *visie* liggen. (3016)

Paramaribo, den 26 Februarij 1858.

(3197) Op DINGSDAG den 2den Maart e. k. en volgende dagen 's namiddags ten 4 ure, zal de Vendumeester J. C. GOMPERTS ten pakhuize van H. LYON & Co. verkoopen:

ARTICLES DE VERTU

Extra fijn GLASWERK, Tafel en Thee SERVIESEN, Goud, Zilver en Electro Plated VOORWERPEN Gouden HOROLOGIEN, Amerikaansche KLOKKEN, Glazen KROONEN, STOELEN, Bagatelle BORD en meer andere GOEDEREN ingevolge Catalogus die te hunnen pakhuize te bekomen is.

De GOEDEREN zijn MORGEN en volgende dagen te bezigtigen.

Paramaribo, den 28 Februarij 1858.

Verloren:

Op ll. WOENSDAG, een *Zilveren* ZAK-INKTKOKER gemerkt *M. & L. V. O.* Degene die deuzelve terug bezorgt of daarvan eenige aanwijzing kan doen ter dezer Drukkerij, zal *genereus* beloond worden. (3196)

Tegen de gewone rente GELDEN verkrijgbaar bij de Spaarbank *der Surinaamsche Maatschappij van Weldadigheid.*

De waarnemende Penningmeester der Spaarbank,
J. VAN GELDER.

Wordt gevraagd voor het Etablissement *Albina*:
EENIGE VLIJTIGE VELDARBEIDERS, Europeanen van geboorte, met of zonder familie, op Condition te bevragen bij
(3195) **EDUARD KÖLLE.**

UITVERKOOP

à tout prix bij
J. von Königslöw & d'Artenay in liq.
van diverse nog voorradige *Manufacturen.*
De *Goederen* worden slechts tegen *gereed geld* afgegeven. (3194)

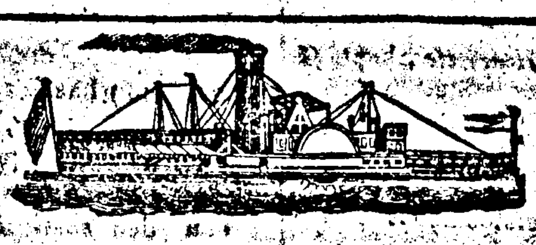

RIVIER-STOOMVAART DIENST

De reizen van de *„ELIZA”* Kapt. W. C. DEKKER, van den 3n. tot den 30n. MAART 1858, zijn bepaald als volgt:

Van *Paramaribo* naar Pl. *Canawappibo*,

den 3 des morgens 8 uur.
„ 11 „ „ 8 „
„ 19 „ „ 8 „
„ 27 „ „ 8 „

Van Pl. *Canawappibo* naar *Paramaribo*,

den 4 des morgens 7 uur.
„ 12 „ „ 7 „
„ 20 „ „ 7 „
„ 28 „ „ 7 „

Van *Paramaribo* naar Pl. *Rac à Rac*,

den 6 des morgens 8 uur.
„ 14 „ „ 7 „
„ 22 „ „ 8 „
„ 30 „ „ 7 „

Van Pl. *Rac à Rac* naar *Paramaribo*,

den 6 des namiddags 12 uur.
„ 14 „ „ 1 „
„ 22 „ „ 12 „
„ 30 „ „ 1 „

van *Paramaribo* naar Pl. *Munnickendam*,

den 8 des morgens 8 uur.
„ 16 „ „ 8 „
„ 24 „ „ 8 „

Van Pl. *Munnickendam* naar *Paramaribo*,

den 9 des morgens 7 uur.
„ 17 „ „ 7 „
„ 25 „ „ 7 „

Paramaribo, den 20 Februarij 1858.
H. LYON & Co.

[3193] Al degenen, welke iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan nu wijlen den Heer ANTON GUNTHER REHME, worden verzocht daarvan schriftelijke opgave te doen aan den ondergeteekende.

Paramaribo, den 24 Februarij 1858.
M. L. GOEDE.
Executeur Testamentair.

Aan den Windmolen.

De ondergeteekende maakt hierbij opmerkzaam dat bij hem steeds gelegenheid is tot het verwerken van RIJST waardoor dezelve van alle schadelijke stoffen gezuiverd wordt. De groote kwantiteiten vreemde RIJST alhier ingevoerd wordende en zoo vaak als onbruikbaar op de Plantagien bevonden, worden bij hem voor eenen *billijken prijs* schoon en bruikbaar gemaakt.

Paramaribo, den 27 Februarij 1858.
(3192) **D. KRUSE.**

Versche *O. I. RIJST*,

BAKKELJAAUW, HARING, MAKREEL, S. F. BLOM in heele en halve vaten, ZALM en MAKREEL in tobbetjes, ***Reuzel*, Vleesch en Spek** in heele en halve vaten, Raap-, Lijn en PATENT OLIE, Wp. en Pp. PLANKEN, ANKERS, PLATLOOD, Suffolk DRIL, etc.

Verkrijgbaar bij
(3191) **N. BOX & Co.**

ZOOL-, BLAASBALG-, KAP-, vellen GEWAST-, BAZAAN- en *KOELEDER*, Meisjes en Jongens SCHOENEN, **STEENEN, KALK en CEMENT** van boord af te halen.

Paramaribo, den 16 Februarij 1858.
(3190) J. P. HAASE Jr.

Aangebragt

per het schip *Equator* van *Demerarij*:

O. I. RIJST,

Versche *Witte Beschuit*, Mess en Rump *SPEK*, Super Fine *BLOM.*

Verkrijgbaar bij
GEBRS. VAN PRAAG
(3189)

(3188) Aangebragt per de Engelsche schooner *Forth* van *Demerarij*:

O. I. Rijst, S. F. Blom, Extra Prime SPEK, halve vaten FULTON MARKET BEEF, Wp. PLANKEN, ***DAKLEIJEN*** **10 † 20,** voor *billijken prijs* te bekomen bij

G. P. EMANUELS,
Paramaribo, den 28 Februarij 1858.

Op nieuw ontvangen en verkrijgbaar bij

G. GISIUS:

de welbekende en opregte Eau de Cologne.

(3187)

Wordt te Koop gevraagd: Blokken *CEDERHOUT.*

Alsmede:
GROENHART en andere soorten Vierkant HOUT, tegen *Kontante Betaling.* (3186)

G. H. L. BAKKER.

L. G. MALMBERG

presenteert te koop:

Puike *Boter*, Zwits *Kaas*, Worst, Saucijsjes, Rolpens, Gebrukte LENGVISCH, Versche *Zalm* in blik,

OLIJVEN, AUGURKEN in stoopen, KAPPERS in halve fleschjes, BROODSUIKER, Zwarte THEE, ROZIJNEN, CORINTEN, KRUIDENIERSWAREN, GENEVER in roode en groene kelders, Amen en pullen PATENT OLIE, Pullen RAAP en LIJN DITO, heele en halve kruiken SELTSERWATER, Blanke LEVERTRAAN in wijnfleschen,

***Bier* en *Jenever Kurken*,**

Garen en Kat. BOEKJESSTREEP, Blaauwe STREEP voor Jongens Schoolgoed, Blaauw NANKINET, Fijn Linnenkatoen,

Kleine Dessert Doekjes, Dekens, groote *Koffijzakken* en meer andere *GOEDEREN.*

(3185)

Voor billijke prijzen te bekomen bij

J. VAN GELDER

***BOTER*, STOKVISCH** en Oxhoofden *KOMKOMMERS*, ROODE KOOL, ZUURKOOL en *BIER*, enz., enz. (3184)

BAKKELJAAUW, HARING MAKREEL, SPEK, VLEESCH, SUPER FINE BLOM, vaten Fulton Market Family VLEESCH,

O. I. RIJST,

14 vts. Hoepels. Suikerkalk en Kalksteen,

Steenen, Kalk en Cement, *Patent-* en *Lijn Olie*,

Witlood, Droogde VERFWAREN,

eerste qualiteit met stoom Geploegde en Geschaafde Pitch pine Vloer *Planken*,

Pitch en White Pine PLANKEN, PIK, TEER, HARPUIS, BREEUWWERK,

***Smeerkaarsen*, Zeep,**

MOLENSMEER, Amerik. Valaxen en Handbijlen, GENEVER in pijpen en roode en groene kelders en meer andere

Goederen.

verkrijgbaar bij
GEBRS. VAN PRAAG,
(3183)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Zenuw ziekten. Deze worden veroorzaakt door den slechten staat der vochten, hersenen en van het zenuwstelsel, waardoor een krachtig middel vereischt wordt om de natuur in hare werking te gemoet te komen. Er zijn weinige medicijnen die in dit opzigt eenige intrinsieke waarde hebben; doch HOLLOWAY'S pillen, kunnen echter gezegd worden eene uitzondering te zijn, want terwijl ze het hoofd en de maag verligten, werken zij op de voornaamste levensorganen, bevrijden het menschelijke ligchaam van alle ongezonde hinderpalen, verwekken eenen ligten geest en schenken toon en kracht aan het gansche gestel.

Deze *Zalf* en *Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. R. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1, *f* 3 en *f* 5. [3182]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.